

1583.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Folkminnen från Norr-
köpingsstrakterna, samlade
samman 1925, med
hjälp av inslag ur Flytt-
Cassiusboken, utg.
Carl Sjöström.

II.

(s. 121—240)

Bestämd 13—19.

Borgs tv, Hennings tv
P. Ryd tv, Skärkind tv.

(114. sid.)

128.

1583

1. 128.
1

Bruttare 13.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Tångstern; Hantverkargatan
(Fransmårsmäns gata) Norrbysg.

67 år.

Född i Borg.

"Di gamle brukade
tala om att di för
bredde råghalm på golvet
vid jul." Råghalm
på golvet
julafton.

*
"Min far som var Ötteför"

finn Rismige, han sa, att
före jul dom ut kloden
2 gåt natta under hela
natten. så ga hsten
"ottefot", som di kallat."

x

"På julaften skulle
kreaturen ha lite bättre
än vanligt, så så sa
di att dom: Nu är det
julaften!" för du skulle
jdi heeta."

x

"Ja, troll talen di
satt om för i världen.
— Bland annat var det
en di kalla för Ho-

bergsgubben. Han bor nu
på Gotland, men för
börja han i Hobergs
hage vid Kisa.

Ä nu var du så
ser du va en togsä
som bodde här i när-
heten, så hans hsten
hadde fått ett barn,
så han skulle ha bän-
ksp. Ä då sa han den-
gen, som inte var rädd
så se, att han skulle
gå till Hobergs-gubben
få leja honom till fadder
så sedan om så han
ga faddergera. Men att
han inte skulle kom-
ma sedan, så säg han
ju helst!

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Kreaturen
fick bättre
för jul-
aften

Hobergs-
gubben.

Å drängen fick en
säck å lura so stic
Holeegs hys. Å så dag
han frå, å han var
inställt å ån var
ett ställt hus må
mångspötal å allt.
"Min hustru
hatar eder, en goddag"
sa drängen, "å lät att
få stån å må fiskar."
"Varför så då?"
svara Holeegsgubben. Jo,
tygsen skulle ha varit.
Å så lät drängen honom
att komma till bårst.
Ja, Holeegsgubben, va ja
ficksen å när drängen
sa honom, att han skulle
bli fadder, vsså, så gick

gubben må gå då vsså.
"Å så se gubben:
"Då å var vanligt att
man ger fadderbarn
vsså?" - "Ja, så å så
allt", men drängen, "å
va å en ger ja eftersom
han har fadderstic."

"Ja, migselfunda vil
ja vara den sänste", tyck
Holeegsgubben å han
tog å skovel å tog
å vste guld å drängens
säck så mycket så han
knäpjt kunde bära t.

"Men vem å så som
har bärn barnet?" sa
gubben.

"Då ska det Gertud!"
så drängen.

Ja, han skulle väl
komma, menade gubben.
Men det hordes nog
att han inte var gla
st, att S:t Gertens skulle
komma.

"Men vem ska bli
mansfadder då?" sa
gubben.

"Då ska S:t Per", sa
drungen.

Ja det var nog inte
rättigt bra då heller,
men gubben skulle
välla full komma.

"Vem ska vara mans-
fadder bli?" frågade gub-
ben.

"Ja, då ska S:t Michel",

sa drungen.

Ja, då var inte rito-
ligt bra, men gubben skulle
välla full komma.

"Men ska då inte
vara några spelmen?" sa
gubben.

Ja, då ska då väl
vara, sa drungen. "Då
ska bland annat "trum-
slagen" bli!"

"Nä, så nu kom-
mer ja då rätt inte!"
sa gubben. "För den där
"trumslagen" har bästa
håttungarna en trumpin-
ne efter gubben, så jag håll
på att få blanda so-
daget av honom. Nä,

da kommer ju du inte!
inte! — Men hälsu hus-
bonnen i alla fall
i tacka så mycket!
så gubben.

Å denngen han
tog sin stek på ryggen
Å den hem guldet
sen va di inte fattiga
i den stuga, inte!

— Men gubben han
fick lov att flytta från
hissen sen, för han ställte
inte höra "fissa piggen"

— du va regelbundet så,
att inte kunde han tåla
"pink-punket" heller — du
va blyghklockan.

Så han tog i flykten

te Gotland. Å den leger
han var ju, så vitt
han inte i do!"

*

"Vid Söderböring
bodde då en jätte, som
hette Ramunder.

Han for till Om-
berg för att frisa te &
pymesser, som bodde där.
Å hennes föräldrar var
mormor leofte också.

Å när han for dit
så for han igenom Kulle-
sta, Kinnsta, Gista, Örtanta
i Askeby & acco nu
va sockarna heter där.

Ramunder.

genom. Å då var så i As-
treby socken i lag, som
han för igenom, prilla
talv i st. Å så i lön-
dagsnatt, så var han
antastrad av ungdom,
som var rita på natten,
i då var en dräng, som
sa åt en: "Var du
som inte har annan tid
i fäst en natttid, i
stora natten?" — "Dagen
i din i natten i natten!"
var han under i därmed
tog han i vrid natten
i honom.

— Å när du var skulle
bli bröllop, så var alla
troll i Sverige utom Ho-

keppgubben bjuda. Å Ho-
keppgubben blev
inte bjuden, för han had-
de så mycket må kista
i göra.

Men då när bröllo-
pet skulle stå i Om-
berg, så talar trollen om
en blockade att han
skulle skaffa dopvatten.
"När, du kan gå inte,
för du är ingen som ska
döps", sa blockaden. "Jo,
du kommer att följa
att bren i ett tåg i
natt, i du ska ha
nöd dop", sa trollen.

Å blockaden han
skaffa dopvatten i

flaska. Å så kom trollet
från himlen blockade i en
stude. Å han fick ta
på sig en kassa. Så
han varst rönlig.

Å så kom den in
till Ombergs.

Å då stod de på
stor kittel mörk i for-
stum, i tulla som gick
ut, så tog så de och
när de gick förbi.

Å blocken han var
framma i halsde dyvatten
från flaskan i skitteln. Då
måste ju blocken göra
för Högeryggen för
gå inte rönt i ha hand
som dyvatten inte.

Å då var de
samma därinne! Allt var
osynligt. Å de fick en
 annan åsyn som dyvatten.
Å de stogs så förskräckt
i de var en massa som
varit ihjelslagna.

Å en gammal troll-
gumma ho ja:

"Ja i så gammal
att ju skojade ha
vatt upp i sju har
ruttat ner på en i
samma ställe, men aldrig
ha de vatt sånt väsen i
Omberg för!" sa gumma.

"Jassa! Den blocken
i du en så gammal
nu, så kan du behöva

14

sluta nu!" Å därmed tog
han ett silfverfot å
slog ihjäl kungen.
Å så var så
slut må då, brölloret
i Omberg!

✱

Groll, som
slös.

"I Rönne socken
är då en vik som heter
Vistingsvika, se Vistings-
egendom. Å där är det ett
berg som varden sidan
å fjällen, å där ena heter
Romare-^{port}berget å där andra
heter Sigge-berget. Å
då bodde bejtrarna i var-

15

deri bejter. Å då var en tor-
pungel som hölls i
fiska i vika. Å då fick
han se Sigge-gubben stå
ute på sitt berg, å han
skrek åt Flåkan, för
då hette gubben, för
han skulle komma till
bejter å se honom. Å
då gjorde Flåkan. Men
natt han vinde akten
å lätten till, å gubben
blev i, då trodde han,
att då skulle gå i
sänk. Å gubben be honom
se honom över till Rome-
report. Men då stod Rome-

re-ports gubben i skick:
 "Å inte hit! en!" - Men
 Nåkan han rodde dit'en,
 i han vände sketen
 mot land som fönt,
 Å så rodde han så fort
 utåt vika som han
 kunne, för då hadde
 Siger-gubben pryt åt ga.
 Å då behövde han, för
 det var ett så vitt
 slagsmål mellan gubben
 det på stranna, och
 vattenet rök i stänkete
 långt ut på vika.
 Å den så fisk
 den där Nåkan som le-
 tning, att han skulle
 få dycke fisk, när han

va ute i fisker. Men
 då va mest småfisk
 han fick."

*

"På Lövstad, Eke-
 näs i Stjärnarp bodde
 de tre herrar. Den på
 Lövstad hette Lillie i
 den på Stjärnarp hette
 Dunheas, men va den
 på Ekenäs hette, då minns
 ja inte. Di va tre svenske
 krigsherrar som vatt må
 i trettiåriga kriget, i
 di hadde kommit överens
 om att di skulle bygga
 var sitt slott, i di skulle

Siger
 och Lövsta
 Ekenäs!
 var Stjärn-
 arps.

bygga dom, så di låg
 i trekant, precis
 lika långt från varandra.
 Å så slättplätt som möj-
 ligt skulle di också
 ligga.

Å Røstend då
 har brunnit ner i iska
 två gånger. Å när så brin-
 ner mer för tredje gången,
 då ska de hitta bräddar
 som finns i källarn. Å di
 ska di ha till i bygga
 upp ett nytt slott, till
 framtiden som det var
 från början.

Å det mer i källarn
 kan di inte komma nu
 - å inte va den närm
 som vägra fönt heller, när

myckeln fanns där. - Då
 så, fäst så va en
 gubbe som hadde stett
 mord till och i skulle
 gå ner i staden reds
 för den där skatten. Men
 när han kom ner så mötte
 han klev i guld. Å då
 va där han som var be-
 lättn i han flydde i
 så när han fått igen
 dörr till källarn Å
 låst så tog han myckeln
 å kasta i källarn.

Å den å då, mig
 som vete mig i källarn.

- Å Stjärorgo, då va
 ett slott som va sju vå-
 ringar högt i det 365
 foter. Å så brann upp

är isheld. Men ruineer
finns ju kvar.

Är där vid Stjärnorp
finns så en sägen som
en fiskare som var my-
kard, i han var fästare
i kammaringfru. Än så
sats, att han steg i kon-
takt med sjöätt, i tack
vare så så hade han
sitt fisket. — Men till slut
med så tog sjöätt honom
en gång. Än så idag syns
där iarbloss på Rök. —
Är honom finns så i
nåa, som heter "Stjärnorp
fiskare."

✱

Häst-
slaktare

"Dann som dog
skinnas av hästar och
katt och hund, kallades
för "bore" eller "sodengare"
Där en likställd på
sitt sätt med berättelse.
— I Vinga socken finns
där en bördig södergar
som hette Rasse Kraft."

✱

"Där en som di
kallades för "Vigge-skank".
Han var lite underlig den
tiden. Han tjänade hos en
torpsse vid Grindborg,
vid Villastan i Kneippen.
Han skulle lära sig
spela av Nielsen han. En

Långa
fiol av
Nielsen.

han tog sin fiol å giden
till Froken Frid. Himmelsta-
lund å där satte han
sig å spela.

Å nästa torsdags-
kväll, då var han där
igen. — Men då börja
de trötta som då var å
blåsa i träna. Å då var
då "Visse-bank" som
brast följande å gavs af sin
neriborg! Han var så stolt
han!"

+

"Odins jakt"

"Odins jakt har ja
hört som barn. Då å tre
hundar: en liten racken,

X) brukar so Möbler fram.

som ställen gäst, en mellan
fin å en grov.

— Jaktvård då där
vesså en gång när ja
gick från Markby.
Ja, något Borge genom
Kneipen. Då var en br-
dagskväll så där vid
tre-elva-tio. Då var min-
sten å mycket vider.
Å ja hadde min pojke
med mig.

Då tröt som då
var fick vi se två små
gula slårhåriga hundar
springa framför oss, men
både att ljuff, hörde vi
från dom. Å så små ett
förvarn dom. Å min

pojke nu en bidd på
han skole i krogen. "Ha
mte bidd, nu." En ja at
en. — Da var bidd et
gaa meter fremfor os
som vi gik henna.

A da kom da et
guy ridsi fraa Skarp-
Magan i utat Heltet
i "Krogen" og Himmelske-
lynd. A da var mte som
hundskel lera.

A si nu eto vort
da lyst.

— A nu nu vi kom
te Valtreseroveren ingefor
da kom da en gaa lita.

*

Di talte det om
Odins jakt*) for i vail-
den.

Odin bider på en
blackt hest som i guld-
siddet. Da bruket min
for brette.

Odin jager "Hunden"
i form av en naken
kvinne, som springer
fremfor med utslaget
hår.

A smiliga ska ha set
honom i rustning — han
opptraade i røde rykker.

*

*) Han framhøll, at han hette Odin,
inte Oden.

Självspillet

"Själsspillet, som
begroo vi alltid i
norra staden i kyrkan.
Ä dom fick inte gå
genom kyrkgrunden
utan dom dog i
derg dom överlevning-
mören."

*

Kristnat
barn.

"Innan barn hade
kristnats, skulle modern
alltid ha stått på sef."

*

Klok gumm.

"En gång när jag var
pojke fört jag benet i
paa foten. Ä då skickade

vi efter en gammal, som
hette Pettersson i Hagen.
Ä ho hadde må sef
tre righalmssten med
tre ledar på varje. Ä
ho låste ä mutalade
ä derg stena tre var
motors som benet, ä
sen spotta ho tre gånger,
ä sen fick ja spotta
tre gånger. Ä sen hadde
ho en gammal bälkeniv
med ett klumpigt skaf
— som ja ett chuggjunt. Ä
må ha rita hett kors
i skinnat, men inte så
hå jälar näre precis.
— sen var processen gjord.
Men inte varit
varken bättre för då. Ä

sen om två veckor striden
 ut efter honom igen, &
 då bröt hr öfver fäst-
 len så att de inte skulle
 rulla ihop. — Å, de var
 förskräckligt! —

✱

Norrköpings
 gamla
 polis.

"Före femtio år bar
 fyra poliser i stäm, i
 Norrköping. Å som kalla
 de för "grisar". — Jag kom
 med ihåg ökenamnen för
 tre år sedan: Den ene var
 "Kalle må klypsträtt" — då
 var för han var plattfotad.
 Sen var den "Nisse må
 väta" — för han hade

av värta för knäddet.
 Å så var den en så
 kalla för "Silla" — han
 var så felaktig han.

Å när i "Kurra"
 Trädgårdsgatan 9, hade
 de sett i stadsordföret
 förtyda; de var kommu-
 nalt anställda de. Å
 de gick patrull, 2 och
 4, en nätterna. Å de
 var klädda i blått. Den
 kalla de för "Korva". — Å
 om de var då "Grisar"
 som patrullen. Då höll
 "Korva" å exercis.

✱

"Oj, vil stads- Gamla
 Norrköpings
 tullar."

gräsen nye vid Kneig-
gen fulls då för en
grün, som de skulle
för "svinggrün". Då va
idät som gräsen hade
hållighet att gå men
inte längre.

Om så va Kungsgatan
i Nygatan låg "Tullstuga".
Där var "Väster Tull" och
en då "Kungsgatan" va
Borggatan. Om så "Öster
Tull" vid Drötmuggatan
i "Sjötullen" vid Elektrici-
tetsverket."

*

Bevittare H.

Den Karolina Ederberg.

Borgs Villastad (den lilla
stugan vid den nya gräsgräden)

73 år.

Född i Borg.

"Då va en gammal
vid Kullerstad som va lite
kuckel-stier i sej. Å
ho lejade en oke må
i slä må "drakta" "tic

Pöta
etc.

"Drakta" = oke för vattenbärning.

gänger. Sen reste sej oten
fjys i os bræ, bræ di."

*

"Skerven"

"Skerven" kan kuckla
di ma sjelve. - Då skulle
di gå op todsgrømoeren
innan skær gick op, i'
så deri så brænet under
valvet, so et kullblåt
træd. Å då skulle ve mot-
sols. Å brænet linge så
tog di so i bræte på
plæsen."

*

"Skerven"

"Om di kom in et
fruntimmer, som frido et"

lost liv, då fick ho inte
ta i brænet, för då fick
brænet "skerpen".

*

"Frosen" (x)

var en
sirkel, som di hadde
mycket för i världen.
Å då var bløka summer,
som bræte. Di gick te
kærte tidigt en todsgrø-
moeren, innan solen
hadde gået op. Å då
skulle di ha en leksant,
som lig. Å di skulle
di lee i fi låna lite
gjord. Å di tog e smulr

* frosen

"Frosen"
frosen

i en sko. Å di fick inte
lyfta upp skon. På sen dag
blev skon på marken med
hålen fötterna ändra. Det blev
den sjukre ren. Å di fick
inte stå i en sko och
jorden te den sjukre, utom
han fick komma ut. Å
sen stod di i en sko i
en i en påsen so jorden
i en hand di sken
om den sjukre hals.

Å den påsen hängt
det i tre veckor i
tre torrdagar, så kom den
blåa gummorna i hundra
jorden i sken igen i
dessa den tillbaka på
bamborna till igen.
Å när ho kom te

köraren, så la ho tecken
jorden på samma ställe
i så lachen ho för lät.
Det fick ho lov i goda!
Å sen var den
sjukre bra."

✱

"Om di inte gjorde
vete i ordning i lagden
juleaften, så blev det så i
ordning i fint julen,
sa det."

✱

"På juleaften sa
di alltid till när di
fora på eftermiddagen,

Lät.

Juleaften.

att nu va då julaften;
 de skulle kreatur
 vetu. Å så ga di dom
 särskilt gott för di
 reben. Å för björarna di
 å gjorde en snyggt de
 kalme.

*

Rat.

"Då kunde ikländ
 när di skulle ta hö
 å föra djuren när, så
 di fick staz i en sur
 kalv i först. Då skulle
 va rätt jän, som tog
 sej en sin gestas."

*

Tomtar.

"När di silde skog
 å gjorde vapuden rätt,
 så di nito fick ve di skulle
 ha, fick di gå som vil-
 nader, som "Tomtar", å
 då hadde de stasat i
 mätte, å röa mööser,
 luvor, hadde di gå
 luvor. Å di sa: "När
 så rätt i här å rätt!"

*

"När di hadde ny-
 födda barn i huset, som
 nito va kristnade, så
 hadde di eld i berd-
 vattnet, när di bästa

Ny födda
 barn.

H

ut'et. Å en del di
brukade gräva i't."

x

Böten
tandvård.

"Min gubbe hadde
en gång en fin förhållig
tandvård. Å då var då
när, som hadde sagt
åt en, att han skulle
gå te en gammal knekt
som kunde bota sådant.
Ja, då gjorde han.

Å han gick en
torsdagsmorgon innan
solen hadde gått upp. Å
han fick sitta sej
en god fast stund. Å gub-
ben han låste i sportade

29

för en gång. Di sen gick tand-
vårn bort. Min gubbe
hadde aldrig tandvård
men sen!"

x

"Di som hadde
fått en "sejerluva", di
hadde önskat du i
lycka m'n sej. Å om di
gick omkring, eld som hade
de lelet för iska, som
kom sej elden längre.

Di var en gång
som iska slog ned på
ve klunga, Å då var då
ett barn där, som var

Sejerluva

född med "sejluon". Å
 ho fick ha "sejluon"
 med sej i ho gick om-
 kring jelden, i den gick
 inte längre in ho gick."

✱

Mannen

"Mannen" så i nåt
 som gör att en inte kan
 ha en nåt. Då så
 att så en en del som
 gick mer.

Då att ställe skulle
 så ha varit en dröm
 som gick mer, i den
 såg att så en nåt i
 obegrip med hästa, så han
 skulle vara en lita i skull-

hållt för i hinder, man
 i kroppen ut hästa.

Å den nästa da
 så hitta de drängar
 de hästa. Då hade
 han skrivit ihjäl sej
 själv av hien, Just han
 gick mer!

✱ LUNDS UNIVERSITETS
 FOLKMINNESARKIV

"Junnan i kvinnan
 hade "gitt i kyrka", så
 fick hon lov att bär
 stäl i grenar på sej
 - en skilling eller till
 om bär så en nåt. Å
 så skulle bär och
 ha på sej tills de varit

Myförel
 om.

82

döpt. Å så lå dom stäl
re där, minnför tröskeln
så inte tralla hem i stäl
barna. "

x

Troll.

"Ne Borgesholm här
i Borgs socken finns det
ett leez, som heter "Gu-
kens leez", i det skulle
de finnas troll på det.

Ibland hände det,
att vridilgar blev sänd dit.
Å får sig de ibland
på leezet, som var hörd
dit.

En gång hände det,

40

att man jublar såhär små,
men då var niga under
en tralla, som han gick
efter. Å han gick under
få blocken till på natten.
Å då skatta de till
saga i leezet. Men då
var de här som gick
hem. Å då var ju för
hemma för länge, länge sen.
Å en gång höft de
i trallarna. Å de togsare
stuga i de gamla i
få låna i brödbaker.
Å då fick de.

Å så när de efter-
åt, så kom de i baka
trallarna. så gammal var
fin. Men var gammal att

nygga eller inte, då vet
ja inte. "
*

Älskan
gär.

"När isen gick, så
var då di som du!
"Mormor å ute å
ise!" — men då var
ju bra folk, som svär
riktiga gluffar —
riktigt rätt folk!"
*

Trä
ta katter.

"Då du, när tullen
tog katten å höll dom
fast. Å di behövd dom
å såg marsta ut dom,

Så när di kom tillbaka,
så var di så mager
å eländiga. "
*

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

"För så hadde di Fadder.
tror äldre fadder å tror
yngre, ogifter."
*

"Di mena, att
ben brüddes på sina
gumödrar. för då å ju
klart, att di ville ha
så präktiga människor
som möjligt te då."
*

"Gumor"

86
Dop.

"Om barnet skrek,
när prästen döpte't, sa di,
att du skulle! levs en
sångare i."

✱

"Andas-
otta."

"Andas-otta, ruda-
gul, gick di i björk klä-
der ett par natta."

Dit jagung:

"Stoffen var en stalleddung."

Den minns ja inte
mera.

Å då lät di også i
sångerna varit bejödna. Men

87

om du var på något ställe
som di inte öppna, då
sång di smuttsviser
ditt."

✱

"Om ugglan hördes
om natta, sa di, att
du skulle bli lit."

✱

"Om en, som lig-
tit i skulle dö lig på
hönshjäl, då skulle han
få kvänt för i dö-
fda var inte bra."

✱

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Ugglan
skriker

Dödsbarn
på hön-
shjäl

Beituar 15.^I (forts. s. 283.)

Fru Henriksson; Borgs Villastad.

Omkring 70 år.

Född i Borgs socken.

"Fru så knäla de Julaflo-
granis å stödde på gävet,
så ute i byggen stödde
de rök, på julaflo.

Å de se dyren
å julbrät — det skulle de
ha lite å var bit.

Å så se de så

dom: "Nu ä da julaften!"

*

De dödes
julaften.

"Då sa di, att de
döde hade julaften en
timme före de levandes
otta. Då minns ju."

*

Hatten
minns på
julaften.

"En skulle inte höra
ut hatten på julaften.
Då var väl stur bar ju
tro."

*

Åskan
ju.

"Di sa att hat va
gätt för åska, då skiltes

50

ä kryper in. Men då la
dom e se på tiöskeln
för ä skydda sej, när
fiska gick."

*

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

"När di hade Myfödd
fett bae, så la di stäl bae.
i hinken — en kniv allu
så — ä mjölkade ju, så
då skulle bli tur.
Ä korna ska drä-
ka ju stäl vassa första
gången efter kalvningen."

*

"När korna släpptes

Korna
släpptes
valla.

57

ut om väien, då hadde
di en hel massen for seg.
Så la di stål, og torkelen
i gi på stallet där di
kaldes ut i krogen.

A tjoand i libler-
sticken bask di in i en
bott av runder, i så
gi di at djipen, nå di
slappes ut. Då ren for
di skulle va br i tinn.
i mjölken br under som-
mar.

*

Trall.

"Na Borleja ligger
då nära beerg, som di Balle
"Rovere-beerg." A leonnen

72

då i Borleja han skulle
haft et så færligt men
då hadde han fått hjælp
i Beergakungen. Men til
slut må hadde han
fått så myke hjælp så'n,
så han brja bli ruddet
for et. Så han lejo honom
ste et stort kales. A
då slog han ihjæl honom.
Då i beerg fanns
en järnmåla. Den han fix
sett. Det var et færlig
bata vid. Då va en sjö-
led där för mellan Beerg.

*

"Mi mamma, ho Trall.

hadde e ho i den stæ
hagen ve. "Rovve-læge."
Å då va dat en
gæ, som ja skulle gå
efter korn. Å ja folsa
di ho svæ. Ja hørde
hne ho svæ ogge i'
læge. Men inte tordes
ja gå dit ogs inte. Utan
ja gick for på frige på
ett snapt stælle som di
mjølkst, så ho va mæ
fæ.

Å så nå ja kom
dæ i skogen på en kør-
væg, møtte ja en gubbe
som såg så underlig ud.
Han så precis ut som en
liten postgubbe mæ e

væbæ. Men så nå ja
bær ett øyeblikk titte
ut siden, så va han for-
svunnen. Å just dæ va
ingen buskar eller nat,
så han kunde komme
bakom. Å ja såg nok att
dæ inte va noen rigtig
människer!

Å dæ va rett lite
underligt dæ i hagen. Di
hadde sett e bygge mæ
en masse græs der, i
ibland kunde di inte
komme fram mæ hestæ
dæ. Di stanna, i dæ
va muligt, i få dom
u flæker.

x

57
"Sto-
guleer"

"För så sette di
ett koster eller ett halo-
stap brännvin vid den
fösta källan, di la in
i ladan. Då var "Sto-gu-
leer" så. Å den drack
di nu som tröskan."

*

"Andas-
otta"

"Andas-otta" gick
di ikring å sjöng för
å få brännvin. Då var ja
ungdomen, förstas.
Å då sjöng de
vion:

"Staffen var en stalledding"

han vattnar sin själ fem
rett för den ljusa stjärnan.
Ingen drage synes han,
stjärnorna på himmelen de
blänka.

Ja nu på en koster vit
I håll fast filan min —
rett för en dotter gick ja hit
rett för den ljusa stjärnan.
Ingen drage synes han,
för stjärnorna på himmelen
de blänka.

Ja nu på ett fönster bleck
I håll fast filan min —
ett här finns brännvin men mycket
långt.

allt för den ljusa stjärnan.
Ensen dage synes vän,
för stjärnorna på himmelen
de blåste.

Står ja fingra utför en vägg
—håll fast filan min—
så blir det is i mitt skugg
allt för den ljusa stjärnan.
Ensen dage synes vän,
för stjärnorna på himmelen
de blåste."

Då va allt fleg
vasser, men dom kommer
ja inte ihåg.
Den här visen kallar
di för "Bellehemorisa".

"Ja var en gång hos
en klok gubbe, som hette
Quisp. Ja hade en sin
fröbräcker, tandvård.

Ä ja fick sitta i
vanta, som han var i sko-
gen i glocken mig sortens
strötickor. Ä dom fute ja
i präta i mun lura. Ä
så präta han för ruten.
Men då för sej själv så
ja höste inte red han
sa.

Men inte var ja
bra inte! "

"I Boigs snger ligger

Tand-
vård.

194.
61

61

då ett stort berg, som
de kallar för "Förn-berget"
för där har en yngvate
herudysen blott intaget för
många tider sen.

En yng va då nåa
som gick för den där berget
tidigst en morron, när de
gick till stan. Å då ska
den ha kommit ut ett
troll som bjöd det på ny-
bakat bröd.

*

Rät.

"Om e ho stä till
i ska belva, i nigen i
ute i lagin, då ska rät
slå på säger di. Men hur

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1583

62 185.

62

då a må du, då vet ja
inte!"

*

"Vi mor ho plägs Maan.
mycket i den där vara
de kallar.

Ho sa, att ho kun-
ne ligga i höra, hur man
kom. Hur då tassa på
grevet i kröps rya på'n
i la sej, så ho inte
kunde ändras.

Då skulle di lägga
stäl på trösteln, i den
gjorde ho. Men om de hjälpte
den minns ja inte."

*

Edigt
barn.

"Innan ett barn var
dött i minnen modern
skulle gått i kyrkan, då
skulle de ha stått om
sej, borde barnet i frusen.
A modern fick inte
gå ut, innan hon gått i
kyrkan. A de fick inte ta
hennes i hand, för hon var
så ren."

*

Sätta
frösel-
vackor
på men.

Då han ju hört talas
om, att det var en del
jordgummar, som kunde
sätta plågar på männen
istället för att ha ju hört."

*

"Vi sa att 'Trua bar
ljus i stug' värfedasafton.
Men var du var du hee
- ja inte. - A då skulle
du lägga sej, må solen
var ljus. A då skulle
en son göra runda till
Mikaeli, te Micksmoor."

*

"Paskraften skulle
en skjuta spjället, innan
solen sjönk, för annars kom
grickstungen ner."

*

"Trua
bar ljus
i stug."

Pask-
afton.

188.

8804

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1583

65 189.

65

Beitane 16. (forts s. 295.)

Henriksson; Borgs Villastad
Omkring 75 år.

Då fanns här i
sockna en klok gubbe
som hette Grip & så fanns
då en "kång", som de
kallade "Johannesten" i
Hogen & där bodde barnen
hennes hette Johannes.

"Kloke".

190.
66

66

Ä di lüste bort värk di,
bland annat."

*

"Klok."

"Den där Grip har
haddi lüt i el som
di kalla "Mij till Måln"
— som va från Mognen, va
ja laor. Di skulle rätt
glätt de där lända,
"Mij till Måln" i Grip,
så di va väl dot för
som ho lända bort i
till 'en. Den där Grip har
dov må en taljkniv om-
kring de mdr i sen
gotta han."

*

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKLÄRNESARKIV

1583

67

191.

67
Tomte.

"När min far va hem-
ma hos sin far — så va
i Svillinge, fick han se
en liten fläsk, när han
va ute i stallet hos
håsta. Då va en liten
en i kort jacka, han
va knappt en meter hög,
i han blev så lät till
tröskeln, fast tröskeln va
så hög. + Då va en Tomte
där."

Ä ibland såg han
en katt i stallet. Han
gick där överallt. Men så
fort far försökte i ta
fåten, så va han för-
svunnen."

*

192.
68
Rat.

68

"Di tala om, att det
en till, när då va e kr
som skulle bli en, i
ingen va ute i lagin."

*

Julbröd.

"Då va allti om-
ligt, att dragarna skulle
ha julbröd om våren,
när de börja köra."

*

"Trana
börja
i säng"

"På vinfedarsften
skulle de lägga sej må
sola va ozydd, för de
"börja trana ljus i säng"
— då va ett prut, men va."

1583

69 193.
69

då skulle va föjnat, då
vet ju inte. Å sen skulle
de lägga sej må sola va
ozydd, under till Mikaeli
eller "Michs-mäss" —
då va den 29 september."

*

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

"Då va, att då va "Pask-
en bonddring i Dröthem, koring".
som tjante hos e rikti
terefsaing. Å en gång
när han stog i smidje
vagnen, så hörde han
tatt fel smidhorn, han
haddes tatt. Westmans.
Å när han smit
tre hjus, så börja vagnen i

194.
70

70

roia på sej. Men drungen
han tog it smorde på
fjärden vaka. Å då var
regnen iväg it lufta!
Å då sprang drungen
in å se it ned: "Ja
smorde regnen, å då
gick han te lufta."
Å då sa känga: "O, din
dumborn! Nu tog du ju
fel smörjhorn!"

*

Släppte
vallen.

"Di sa att du var
en toymakare, som nu du
släppte sina skor i valla, så
gick du å knacka som
gri horn å sa:

1583

195.
71

"Behåll di must
å ge mej di mjölk
å till det ifrån dina
grannar!"

Å då gjorde seer
kora vaka. Å gick alltid
för sej själv.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

*

"Då var en bonde, Troll-
gubben.
som ja kunde, som nigen
ville ha sällskap, så när
di för forrest te Stockholm.
Di sa att han
kunne göra så di under
hista fick den hans lass

196.
72

72

och så. Hans hästar va så
resna å uslia, så di
knappst kunne gå.
Ja, så var den del
som kunne lite far i
världen! "

✱

Häst-
slaktare.

"För i världen va
så inte vem som helst som
ville slakta hästar. Di om
di gjorde heller di "Bose".
Di som ville bli "Bose" di
slapp å exercen beovring
så di. "

✱

1583

73

197.
73

Perittare 17.
muncit

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Anna Lovisa Eriksson.

Borgsöken; i en stuga
i närheten av Boostorp.

88 år.

Född i Trönölla socken i Östergöt.
Har bott i Borg i 50 år.

"För i världen störde julafton
di mycket grunis på julevet
översett om julafton"

✱

"Julaftonskvällen,

198.
74

74

när di ga djupa för, fick
di lov på öfva åt dom,
att du va julaften. Å så
skulle di ha bättre för då
och så.

*

"Andas-
otta."

"Andasotta gick di
nykernig i sjöng för i få
bränning. Då kom ynglingar
hit i sjöng. Å när bli ståt
då i sepat, då fick du
lov i klapp i dom i
bju dom skaffe i brän-
ning.

Dom va inte precis
välkomna, då kan du precis
sja. Då kunde en vato gott
va utan! Men om en foto

1583

75

199.
75

klippe in dom, så gjorde di
sja. Så du va ju best!
Å di sjöng Staffens-
vion. Å du va bländan-
nat så här:

"Staffen var en stalleddrag.
Han vätnar sina filar fem.
Allt för den ljusa stjärnan.
Ingen drags bynes kan
stjärnorna på himmelen de blåsa.
Men ho sitter i snisen
i koker julegrisen.
Allt för den ljusa stjärnan.
Ingen drags bynes kan
stjärnorna på himmelen de blåsa.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Allt för en dotter
red sig hit.
Allt för den ljusa stjärnan.
Ingen säger syner i
stjärnorna på himmelen
de blinkar."

Ä då vi morron
red di vakt kamp till
källor. Då var en red di
hadde.

Ä di gick upp blotta
tolo på natten. Ä vi var
di i kista in helon
kyngörögen hos vänner
i både till i vänner
lygder så de var för
skickligt!"

✱

"Julgrön så hadde
di ut för vakt. Då
hadde di en grön
i så hadde di en liten
grönvakt grön bordet i
en liten grön, i ho
var bladd grön grön,
rätt i blatt i grön."

✱

"För vi lekte my-
domen. Di lekte "Vänje
stuter", "Ankleken" och "Sista
grön ut!"

"Sista grön ut!
Hugger ja mej en stut
eller i kvige!"

sa di.

✱

Åskan
går.

"Nå äska gick la
di sven på tröskeln. De
gjorde mi mor. A mi mam
ma en i min far, och
han kunde komma i sijn.
"Ja minna saka! Ja minna
saka!"

*

Odrogt
barn.

"Barna skulle för
alltid ha stäl i lundar
så länge de va odrogt. A
mor skulle och ha
stäl på sig enda till
ho hadde gått i köke."

*

"Då ha ja rest hört

Bortby-
tning!

balas om, att till bytts
te sej barn."

*

"Nå i konins
låg i hadde "barn-tyngge"
kunne en del barn-tyngge
sitta vatten på en grind-
stolpe, i då höysa han
i för en di. Di kunne
sej "kackla" lite för en
del!"

*

"Om di skilde om
i groda at, så di va kvar
se, både om en i groda,
skilje
om en
groda at.

* "barn-tyngge" = födselsmärken.
** "kackla" = tala.

då va di lycklig. Då
kunne di göra mycket
konster, di som då hade
gjort. Å om di höll i
den kvinnas gick barnbör-
den lättare, sa di."

✱

Segerlawa.

"Segerlawa" va en
sutt di som va född
om. När vi bodde i Öhna
så slog isen en gång ned
i köket, det var hade
tjockskuret. Å då va en
en liten flicka, som va född
med "segerlawa". Å ho gick
muknig med sin lura, å
ho hade 'na gå sej van.

liten gång om halsen. Då
hade di gått, di som va
född med en sin lura.
— Å lycka i fram-
gång i allt, sa di, att
jag skulle ha, som va,
född med segerlawa."

✱

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

"Fru så hade di
alltid sex födder, när
barn döptes. Först va en
ett gift man å så va
en tvilling i två
flicker."

✱

"Om barnet stack,
när prästen döpte 'ro, skulle

Faddan.

Dop.

di för god singro, sa
li.

*

Dag.

"Då va ett skrek
att nå di för te lagst
nå barn i skulle döga
dom, så skulle di ha
en silveryng i ett
psalmbock i lundan."

*

"Skervan"

"En hadde aldrig
ett barn nakt, nå en
trötat, för utan en
hadde jagst lite ombundet
om halsen. Då va nå, som
va inytt i en jiss i
som va bandet i ett skerv

om halsen - så leaver
sa aldrig nakt.

Då va för att
om, e flicka, som inte
förde ett videntligt liv
fick se barnet nakt,
så fick de "skerven".

A inte fick di
hysa barnet heller, som
månshet, för de fick bu
net "skerven" de nakt."

*

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

"Hadde ett barn fått
"skerven", så tog di i
skerven efter sin plök
gumma. A ho la en kudd
på golvet i så der ho
barnet över kudden, så
skulle de bli bra. A så

"Skervan".
bates.

84
208.

~~lärde~~ spotta ho. Å sa
ho nåt, så sa ho välet
tygt."

"Skerven"
bros.

"Då fanns ett annat
sätt i bota "Skerven" och
i då va i förtän i
fä tar i vänster skor färr
fler flicka, som skadde
sitt barnet. Å så skulle
li låta barnet dricka
ur sken."

Harmigt-
het.

"Om då va i kvinna
som va mår barn, som haddé
fätt se en hane, så var
barnet harmigt, se då."

1583

85

85
209.

Må mor ho gäta i
en vög en gång, så då fick
ho se en hade, men ho
va en kloke, så ho tog
mår hanna i tog se i gäta
en "assols-skutten". Å
då haddé han en hane
sen, pojken! Då ha gäta
späta se. Då va en häng,
gräer en."

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

"Julbröd, då gömde Julbröd
då från jul i till påsk.
Å så skulle kätten ha
då. Då va en ceremoni
kun gå to."

"Di se, stå "trana

"Trana
bär ljus
i snig."

86
210.

86

läse ljus i smy" värfed-
rafton" i då fick en
lite tände ljus där
kvällen."

*

Dågfredas-
ris.

"Dågfredasrisen
skulle bärna i sig. En
skulle smälla dom när
björkris, för att de skulle
bli snälla."

*

Trefaldig-
hetsvatten.

"Före så gick de alltid
i den trefaldighetsvatten.
Då gick de till vilken bäck
som helst, barn då var i

x värfedrafton.

1583

87 87

211.

stark ädelkälla. Då var på
Trefaldighetsrafton, som de
gick, den sola hade
gått ner. Ä sen skulle
de bli stänga i dubtjän.

Då gjorde de det
här i Borg. Årså. Bländ
sunnat gick de till en bäck
som i skinnene där vol-
hets Trak i nu."

*

LUND UNIVERSITY
BOKMINNESBOKIN

"Då var på Lym- Trisk-
melonade, som gick kättingen
lag i till Blåkulla" i
kvällen, i då skulle en
skjuta sjället tidigt på
kvällen i så skulle en
x uttalas: Blåkulla. (kort: "i")

2/2.

ställa in pressa i ugns-
sopen, för minnas tåg
di dom i red jor. Vi
så på jiskaften (på hösten)
fick en nykri av den
spjället tidigt, minnas
dom di ned i skosten.

*

Hästslak-
tare.

"Dom som va hest-
slaktare för i världens
kalla di för "lose." Han
va så illa fänsedd, så
— isch ja!

Ja minns en sin
då, som hölls på en
höst, han hölls i "lose"
mån på dyngstegen.

* "lose" = ut för bo-jor. (sing: "losen")

2/3.

Ä om di ville ha
to på en katt, nog skicka
di efter "bosen." Han va
så lotack, gubben!

*

"Med vil skot, då Thornde
fick inte hvarde kvinnor ^{konina}
for. Ja då va för då var ^{i vil}
ja inte — men för va väl
inte bra." ^{blekt.}

*

"Då va en yalen- Röm-
stap, som skoj, att di skulle
skicka barn i låna Röm-
stapet. — Då va ju för

LUND UNIVERSITETS
FOLKLIVSBIBLIOTEK

att di skulle bli i mæ
barna, när di höll jor
i släkten."

"Olydnings-
öra"

"Då fanns då vid
hjärtat, ett par, tre st
som di hade bort i nite
nyvände. Då var "olydnings-
öra", di kalla't."

Dödsstycka

"Om di gick ut
julaften, när di sata vid
bordet i st, i sig in
genom fönstret, då var di
som som skulle do nista
i sitta huvudlön vis

bordet."

x

"Om då en man,
som låg till i skulle do,
i had låg på hös-fjäl
sig skulle han få sig brätt
för i ut, se do."

Dödsstycka
som grä
hös-fjäl-
brätt

x

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

"Då var alltid van-
ligt, att di stanns blocka
på när hadde do. I
då var di väl in sdag
kom på lov."

stanns
vid döds-
fäll.

x

"Själöppelnigra, di, Själöppelnigra,
fick inte ligga på brigen för lönigra."

216.

i världen, utan de fick
ligga rosider på sanden
utan kyrkan. De inte fick
de ta kom genom kyrk-
grunnens häller, utan
de tog i lyfte kom över
ringmuren. De inte fick
de blockar heller - allri
närstän!

*

Anders
genzinger.

"Då va en hös
hos grannas, som gjorde i
månar. De så de hustru
månar i gick i störde
elldunder efter'n, som
ho haddes på en
skuffel. De ho gick i
störde efter'n ända nu

217.

till landsvägen."

*

"Då la de allt Granhös-
grannishvisten och utlös-
ningen, när de va för-
grannar, i granis, hacket,
jenseljen."

*

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

"Då va alltid
vanligt för i världen i
de de för allt en idag
att de spraka muller
beräkna, som histan stog
på, när de lyfte barten.
Då ha ja de att ha flam-
me och kyrkan, både i

Språk
muller
beräkna

2/8.

gröskoret i ve pottr."

Myllingar.

"Då sa, att de gick
myllingar. Då var när de
var på det föddast, när de
hadde dödast i begravat
barn."

2/9.

Beitlacc 18.
Karlsson i Molsger.

76 år.

Borgsbocken.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Född i Skunknids sten; Ög.
Bott i Norkåge; Norkåge (21 år då
som toymå); Borg.

"Då var seltit van- julafstäm.
ligt att de skulle stö
picket pinnis på julest,
då de skulle de stö i
begravn och så, på julafstäm.
då de skulle bekräfta på

220.

bättre för oss, än en
skulle säga åt dom:
"Då är julefesten i da!"

*

Andersson.

"På anderssonen då
skulle en ha glömt, att
då gick dom i skilling
i gång."

*

Odens
julest.

"Odens julest här ja
hört, när ja var en tre-
elva år. Det var hjälper-
grofve — då var hemmen
i Skärkind — då var nåt
underligt i luften, på låt
som när kunnat för tåg i

221.

i en huse. Å vanligast
va då stå en hördet
om nätterna.

Då är "Odens julest"
brukar passa blott i Odens.
När när ja var
hjälpersgrofve så di me-
buds "Odens julest" — då
var också i Skärkind.

Minna föräldrar va
så vana va då där, så
di hördet inte för nan-
ting."

*

"Ja, julleks då jul-lekar.
kommer ja inte mycket
ihjig. Då minns ja, att
di flekte "Odens julest" var

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

222. sover", men när man
minns ja inte.

*

Gulbröd
som vänn
ut deru.
na.

"Gulbröd du gav
di åt drömmen
vänn, när förälsket
böja — då va en gammal
hård."

*

Spethdjev.

"När ja bodde i
Norsholm, så var då en
gång som ja kom från
Jung Leckant i Skäppend.
A då när ja kom i slita
skor, så fick ja höra ett
förfärligt bråkande i bus-

kar. A så fick jag en så
en stor stor otel, som
kom smut nej.

Ja tog te på spinniga
na spinniga och en gäst-
gård. A då la djuret
shuvet över gäststäm.

Ja såg ju så då inte
var det. Vänligt djur
— förreolan var då ju
så sent på hösten, då
da fanns inga djur ute,
utan de var inställda
på vinterföret. A när så
veller sent var då med
heller, för då var ju snart
blott människor, så ja såg
ju så tydligt.
När, då va det

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

223.

224.

nät annat! Då va fleur
som hadde seto det där
djuret i första skryg."

*

Trefaldig
hetsvatten.

"Då va alltid som-
ligt för, att di skulle
fricka "Trefaldighetvatten"
Då gjorde det var som helst
bort då va i nämnda
källa. Då va Trefaldig-
heten på konsten som
då skulle ske. — E sin
där källa, som di mycket
dyska nu där, va de
källa på Viggelby ägor i
Skärhövud."

*

225.

Gå
Liese.

"I första skryg gick
ja bort nej en gång Gång
ja gång trefalde ja, fast
ja väl rätt. Men inte va
ja hemma inte! — Då rätt
som då va, kom ja ner
i ett bärr. Då skatta de
toss rype i skogen, rypit
trilserken di kallat.
rätt." Men sen kom ja
rätt."

*

"Porse, som di kalla Hest-
höstslaktare sina fanns slaktare.
då en i vart kalfad i
gamla tidens."

*

226.
"Anluskraa"
o. "slyding-
bra."

"Anluskraa" på hjältas
i så nära fläsk som
di kalla för "slydingssn"
skar di fullt ut bort. De
gick inte i snösk.
*

"Spövsjäl-
brag."

"Livssjällingur"
tog di alltid runt ring-
muren, när di skulle
ta kyrkan på dom. Dom
fick di inte ta genom grän-
nen.
*

"Segerliva"

"Ja ha själv sett ett
barn, som var föt på
"segerliva". Men var då var
det, då vet ja inte."
*

227.

Beitars 19.

Rydberg; Borgs socken (intill Fol-
kets Park)

Född 1844; i Ö. Ryds socken. G.

9 tjänst vid Norrköpings Fångvack
från 1873.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

"Klockan tolo på "Andas-
rudasjuktmarren då skulle
di ut i gå i gräna."
Då var ja bara yngre som
gick i gräna, då ja ju blott;
mjuka jätte, och må gå den
otta."

Tiden.

Då sjön : "Staffan
var en ställeding." —
sen minns ju mitt, hur
då va.

Då skulle sken från
när di jungit. Men di tog
allt reda på dom. Men
då va ju inte alla som gjorde.
— "Ni ska väl va bra på
komma in, ska ni få rub-
ber", sa di åt dom."

*

"Anders-
otta"

"På andasmorron ha
je hört, att di gjorde en
del stick för vänner.
Så hörde ju också m, att
di gjorde "fyffel" i "Catin

* "fyffel" = fördold hemlighetsfull hand-
ling, (?) ; rackarstick.

Anders prästgård. Di saude
te för vänner i "fyffel".

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Vid jul i vid hög, stor
tiderna, så störde di mycket
grannar på golvet för att
då skulle bli fint. Å nu
då va sin nistid, så störde
di mycket lov. Å ve mid-
sommar så blädde di
må lov, di ställ in i
de tygna spiska, i gjorde
så grannar så!

*

"Då gjorde di för
baka "kånga" i "jullebri"
i "jullebri" i huggde på

jullebri

granea. "

Likprocession.

"Då ha ja hört talas om, att en del hadde sett likprocessioner. Men då va underligt, att en del såg 'et & en del sig'et inte, fast de hadde sållskaps."

Skilja om och groda st.

"Om då va nåt särskilt med att en skilt om i groda st? Jo, då ska ja lova! — Då vi så att ja en gång, när ja tjante, hadde gjort det. Ja vi ute i skoggräs i et

fick ja höra ett skrik. Å när ja titta efter, så va dat en orm som flet ty ja en "kålfrö". Då tog ja en pinne eller nåt i blånle ormen om nacken, så han släppte "kål-frön" i ho högra munnen i varo gläfstiss i högra i välfret. Å ormen thonom tog ja i slog ihjäl, men dat skulle ja egentligen inte ha gjort. Å då där kom ja i nämna te barnmorke när mi hustru skulle få barn. Å då sa ho att ji fick lov i va må, i hustru mi fick hålla

"Kålfrö" = groda.

232.

mej i nacken, när vålka
säte i. Då skulle hunden
då eftersom jag skilt
om i gårda st —
men hufu så va må
då, då var ja inte. *

Emellertid tie
leam fick hustru mi
i när ho fick sju
av dom, så va ja då
mā, så ho fick hufu
mej i nacken. — Å
då va ett styvt arbete
då ska ja säga, för ho
tog då i, så det kändes! *

"Skott"

"Sätta skott" ja dom,

då va di, att jordgummen 233.
kunne, för dom va lite
trolska av sej en del
av dom. *

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

"Då mena di, att 'segerlaxen'
di som va födda mā
segerlaxen, di skulle ha
en sin särskild tu mā
sej. *

"Då va nio beklagt Bed-
att när di besta ut bedvatten vatten
efter smibarn, så skulle di
besta pldylo i. Då va väl
för i hunden trolldom i
bunt kan ja tro. *

110 110
234.

Begrav-
nings-
stämman
innan
kyrkan.

"Då va alltid vanligt
i Öster Ryd att begravning-
arna stannade ve fattig-
huset. Å där tog di di
kista å bar 'em fram
te kyrkan. Å framför gick
alltid körpsen, som hölde
dit där den söde hölde
å bar koret framför
kista.

Å prästen å klockaren
di va å mötte ve fattig-
huset, å sen när de
gick börja klockaren å
sunga."

*
"Kvinnor, som va

Hvarde
kvinnor ej
gjorde begrav-
ning.

1583

111

235.

må barn, di fick inte
vara må få begravningar
- så minns ja de bätte
om. Men va så skulle
vara för, di vet ja inte."

*

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESARKIV

"Ja, när di begrav-
de självmördare, va så måt grävas,
annat än annars. Då å
ja blott, att di fick lov
å begrava dem, men di fick
inga klockor, å så låste di
lite över dem - inte samma
brå som hellast inte!"

*
"I Öster Ryd va de Gullberg-
arna i
Ödres gård."

112
236.

112

e jöl, som di kalla "Odens
jöl", ä di hadde sett en
guldragn i den där jöla.
Ho va si fröskräcksligt
djup, så en fick jössen
del, när en lada ~~sitt~~
i'na, för så ha ja gitt,
när ja va leant.

Ä då för ä få opp
~~te~~ guldragnen, så stog di
ä öppande för ett jöl tro-
lögat. Men di skulle
væn precis tysta, när
de holls må då där,
men di kunde inte tigr
så regnen gick tillbaka
när di fått oppen ett
stycke."

*

1583

"Då kan di säga
än vdsj: "Du har misspi-
tus, som daar!" - Då va en
del, som hadde sina, som
drog åt sej, men di
frö."

*

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

"Då sa di, att jisk-
kärngren skulle opp te
kyllklockera ä filn ä
tite minan di feste te
Blåkulle!"

*

"Nu äker för, se de
för, när röke gick."

* Blåkulle (kort ä).

113

113
237.

"Spiritus."

Pärle-
Kungar.

"Om äker."

238.

"Stjárnorpe
fiskere."

"Vid Stjárnorpe vid
Røten ser di Stjárnorpe
fiskere, har gøt høit talis
om. Di kan se t lyse
i blønd. Då i så Stjárnorpe
fiskere, som i i gøing."

X

239.